

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wooverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2022-0000213596

Uw brief (kenmerk)

15 oktober 2021

Bijlagen

A – Relevante artikelen Woo
en Awr
B – Inventarislijst
C – Openbaar te maken
stukken

Datum 14 februari 2023
Betreft Tweede deelbesluit op uw Woo-verzoek inzake FATCA
en/of FATCA-IGA

Geachte,

In uw verzoek van 15 oktober 2021, door mij ontvangen op dezelfde dag, heeft u mij gevraagd informatie openbaar te maken over FATCA en/of FATCA-IGA en/of Accidental Americans en/of Toeval Amerikanen uit de periode 2010 tot en met heden.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 19 oktober 2021 met kenmerk 2021-0000211017. In diezelfde brief is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 10 december 2021.

Tijdens de videovergadering via Webex op 8 november 2021 is uw Wob-verzoek nader besproken en afgesproken uw Wob-verzoek op te splitsen in drie deelbesluiten.

Op 9 december 2021 heeft telefonisch overleg met u plaatsgevonden. Tijdens het telefoongesprek is aangegeven dat er documenten aanwezig zijn die zien op de relatie VS-Caribisch gebied. Met u is afgesproken dat deze documenten niet bij het eerste deelbesluit worden beoordeeld, maar wel op de inventarislijst worden geplaatst. Bij de betreffende documenten op de inventarislijst is deze afspraak in de toelichting verwoord.

In de mail van 25 januari 2022 heb ik aan u uitgelegd dat, in het kader van efficiëntie, deelbesluit 2 en 3 zullen worden samengevoegd. Er worden daarom 2 deelbesluiten genomen. Hierbij treft u het tweede, en laatste deelbesluit aan.

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wob. Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Wet open overheid (hierna: Woo). De Woo kent geen overgangsrecht, dit betekent dat vanaf 1 mei 2022 de Woo geldt. Uw Wob-verzoek van 15 oktober 2021 behandel ik daarom als een Woo-verzoek.

Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk

2022-0000213596

Inventarisatie documenten

Bij deze inventarisatie zijn 330 documenten aangetroffen.

Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage B bij deze brief. In deze brief wordt vanaf nu verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat ik per document heb besloten en waarom ik dit heb besloten.

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Een aantal documenten is reeds openbaar en staan op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Op de inventarislijst staat ook aangegeven waar u deze documenten kunt vinden.

Buiten reikwijdte verzoek of dubbel

U heeft in uw verzoek aangegeven over welke aangelegenheid u informatie wilt ontvangen. Een aantal documenten gaat gedeeltelijk niet over de door u aangegeven aangelegenheid en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Deze informatie valt daarom buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom uit de documenten verwijderd.

Daarnaast bevat een aantal documenten passages die dubbel zijn. Deze passages worden eenmalig verstrekt, voor het overige zijn deze passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'dubbel'.

Wanneer pagina's geheel buiten het verzoek vallen of dubbel zijn, worden deze geheel uit de set met documenten gehaald. Wanneer dit het geval is, is dit eveneens aangegeven in de toelichting-cel van de inventarislijst.

Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen belangen van derden een rol. Deze derde-belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten.

De meningen van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Enkele derde-belanghebbenden hebben aangegeven niet in te stemmen met de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten. Ik heb de zienswijze van de betrokken derde-belanghebbenden gedeeltelijk overgenomen. Dit licht ik nader toe onder het kopje 'Overwegingen'.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Woo. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage A bij deze brief.

Overwegingen

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen.

In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000213596

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

Relatieve weigeringsgronden

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties (artikel 5.1, tweede lid, onder a, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de relatie van Nederland met andere landen, staten of internationale organisaties beschadigt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Een aantal documenten bevat correspondentie van Nederland met de Verenigde Staten. Deze correspondentie gaat onder meer over de ingenomen standpunten en geconstateerde problemen rondom het verkrijgen van een Amerikaans BSN-nummer (US TIN/SSN). Daarnaast gaat het om enkele niet openbare brieven aan de VS. Openbaarmaking van deze documenten kan de internationale relatie tussen Nederland en de VS dusdanig beschadigen dat het overleg tussen beide landen in de toekomst stroever zal verlopen. Daarbij speelt ook mee dat er in het kader van de US TIN/SSN nog onderhandelingen en gesprekken plaatsvinden. Daarom maak ik deze informatie niet openbaar.

In document 16 wordt ook nog een standpunt van Malta verwoord. Als dit standpunt openbaar wordt gemaakt zal dat ertoe leiden dat Malta minder snel een standpunt met Nederland deelt. Openbaarmaking van het standpunt zorgt ervoor dat het overleg tussen Nederland en Malta in de toekomst stroever zal verlopen. Ik zal deze informatie daarom niet openbaar maken.

Een derde-belanghebbende heeft bezwaar gemaakt tegen de voorgenomen wijze van openbaarmaking van documenten 63, 68 en 243. De derde-belanghebbende voert aan dat openbaarmaking van de correspondentie tussen Nederland en Frankrijk de internationale betrekkingen tussen deze landen schaadt. Indien de diplomatieke communicatie tussen Nederland en Frankrijk openbaar wordt gemaakt, zal dit zorgen dat gesprekken tussen deze landen in de toekomst stroever zullen verlopen. Openbaarmaking heeft namelijk tot gevolg dat Nederland en Frankrijk minder open en vrijelijk met elkaar het gesprek zullen aangaan. Het belang van de internationale betrekkingen tussen Nederland en Frankrijk weegt daarom zwaarder dan het algemeen belang van openbaarheid.

Daarom volg ik derde-belanghebbende in zijn zienswijze en maak ik deze informatie niet openbaar.

Directie Juridische Zaken

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2.a Woo.

Ons kenmerk
2022-0000213596

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkenen niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2.e Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

In een aantal documenten staat informatie die het goed functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. In deze documenten staan algemene interne e-mailadressen. Daarnaast staat in document 238 een Outlook link van een medewerker van Financiën. Het belang van het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de interne e-mailadressen en de Outlook link van de medewerker van Financiën weeg ik zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Oneigenlijk gebruik van deze gegevens schaadt het goed functioneren van de Staat. Bovendien heeft het openbaar maken van de algemene interne e-mailadressen en de Outlook link van de medewerker van Financiën geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering.

Daarom weeg ik het belang van het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de voorgenoemde gegevens zwaarder dan het algemeen belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2.i Woo.

Het voorkomen van onevenredige benadeling (artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo)
Op grond van artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo mag ik in uitzonderlijke gevallen geen informatie openbaar maken als dit iemand onevenredige benadeling toebrengt en de voorkoming daarvan zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000213596

In bepaalde documenten wordt er verwezen naar algemene interne e-mailadressen van bedrijven. Het belang van het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de interne e-mailadressen weegt ik zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Oneigenlijk gebruik van deze gegevens is onevenredig benadelend voor de betreffende bedrijven. Bovendien heeft het openbaar maken van de algemene interne e-mailadressen geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Een derde-belanghebbende heeft bezwaar tegen openbaarmaking van de namen van de leden die geholpen hebben met het beantwoorden van de gestelde Kamervragen. Belanghebbende stelt dat het openbaar maken van de namen van deze leden, die specialisten ter beschikking stellen, onevenredig benadelend is en de kern van haar taak als brancheorganisatie raakt. Openbaarmaking zal tot gevolg hebben dat de leden geen specialisten meer ter beschikking stellen aan derde-belanghebbende. Daardoor zal belanghebbende minder adequate input kunnen leveren aan het ministerie van Financiën voor de beantwoording van de gestelde Kamervragen in zeer complexe vraagstukken. Dit raakt niet alleen de taak van belanghebbende als brancheorganisatie, maar ook het algemeen belang: het ministerie van Financiën en in het verlengde daarvan de Tweede Kamer, zullen minder adequate informatie ontvangen. Bovendien heeft openbaarmaking van de namen van de leden geen algemeen belang gediend, belanghebbende staat als brancheorganisatie in voor de deskundigheid van de input ten behoeve van de antwoorden op de gestelde Kamervragen. Ik volg derde-belanghebbende in haar zienswijze en maak de betreffende informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.5 Woo.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad (artikel 5.2, eerste lid, van de Woo)
Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Het is van belang dat ambtenaren intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming.

Artikel 5.2, tweede lid, van de Woo

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of hiermee hebben ingestemd vinden dat de informatie wel herleidbaar is tot hen. Ik acht het in dit geval in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen in de documenten toch openbaar te maken. Vanwege het publieke debat rondom Accidental Americans en de aanvraagprocedure voor een Amerikaans BSN-nummer (US TIN/SSN) is het van belang dat zoveel mogelijk inzicht wordt gegeven in het besluitvormingsproces.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk

2022-0000213596

Fiscale geheimhoudingsplicht (artikel 67 AWR)

Openbaarmaking dient achterwege te blijven wanneer sprake is van een in een bijzondere wet opgenomen geheimhoudingsbepaling die daaraan in de weg staat, zoals de fiscale geheimhoudingsplicht in artikel 67, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR). De fiscale geheimhoudingsplicht is van toepassing op informatie die is verkregen bij de uitvoering van de Belastingwet. Het gaat daarbij om al hetgeen bij de uitvoering van de belastingwet over een ander is verkregen en niet alleen om de fiscale informatie zelf. Het is vaste rechtspraak dat deze geheimhoudingsbepaling prevaleert boven de plicht tot openbaarmaking die in de Woo is vastgelegd sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 14 april 2010 (ECLI:NL:RVS:2010:BM1041). Dit is herhaaldelijk bevestigd, waaronder op 31 juli 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:528), op 23 oktober 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:1625) en recentelijk op 29 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:267).

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die gedeeltelijk openbaar worden gemaakt, worden samen met deze brief digitaal aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen gedeeltelijk openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact met ons opnemen via de gegevens in de colofon.

Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000213596

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
namens deze,

b/a

mr. M.S. Bogtstra
De directeur Juridische Zaken

Bezwaarclausule

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister / staatssecretaris van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000213596

Artikel 5.1

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
[...]
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
[...]
- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

[...]

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

Artikel 5.2

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Artikel 67 Awr

1. Het is een ieder verboden hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting als bedoeld in de Invorderingswet 1990 (geheimhoudingsplicht).